

II. CHARAKTERISTIKA SÚČASNÉHO STAVU ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA DOTKNUTÉHO ÚZEMIA – PODĽA STUPŇA ÚZEMNOPLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCIE

II.1. HORNINOVÉ PROSTREDIE – INŽINIERSKO-GEOLOGICKÉ VLASTNOSTI, GEODYNAMICKÉ JAVY, LOŽISKÁ NERASTNÝCH SUROVÍN, GEOMORFOLOGICKÉ POMERY, STAV ZNEČISTENIA HORNINOVÉHO PROSTREDIA

II.1.1. Horninové prostredie – inžiniersko geologické vlastnosti

Geologická stavba

Z geologického hľadiska je riešené územie i širšie okolie budované prevažne treťohornými flyšovými súvrstviami, pre ktoré je typické monotónne striedanie bridlíc a pieskovcov. Flyš pozostáva prevažne z ílovitých bridlíc, drobných pieskovcov, polôh zlepencov, melinitových bridlíc, ojedinelých pieskovcov s numulitmi. Flyšové pásmo bolo zvrásnené od stredného paleogénu a počas neogénu. V sledovanom území sa vyskytuje magurská skupina príkrovov.

Horniny nachádzajúce sa v riešenom území sú zaradené do geologickej jednotky Krieda a paleogén vonkajších Karpát. V hodnotenom území boli zmapované nasledujúce geologické formácie:

- bystrické vrstvy, vychylovské súvrstvie (lutén - priabón) – ílovce, pieskovce s glaukonitom, slieňovce
- belovežské súvrstvie (paleocén – vrchný eocén) – pieskovce, ílovce: tenkovrstvený flyš, červené ílovce

Bystrické vrstvy, vychylovské súvrstvie (lutét – priabón)

Jedná sa o ílovce, pieskovce s glaukonitom, slieňovce. Ide o hrubo vrstvenaté flyšové striedanie hrubo- až tenkolavicových drobových pieskovcov s mocnými vrstvami (až do 9 m) lastúrovito odlučných tmavosivých ílovcov bystrického typu. Okrem toho sa v podloží vyskytujú kremenno-arkózové pieskovce s glaukonitom.

V podloží bolo vyčlenené vychylovské súvrstvie ako prechodné medzi belovežským a zlínskym súvrstvím (jeho vek je stredný eocén). Je zložené z dvoch faciálnych typov: z tenkovrstveného flyšu typu belovežských vrstiev (prevláda v spodnej časti) a z hrubovrstveného flyšu bystrických vrstiev, ktorého podiel sa do nadložia zvyšuje.

Belovežské súvrstvie (paleocén – eocén)

Jedná sa o veľmi tenko až tenko vrstvenatý flyš s premenlivým podielom červených ílovcov.

Na geologickej stavbe riešeného územia sa ďalej podieľajú sedimenty kvartéru. *Kvartér* je v nive Kysuce zastúpený fluviálno-nivnými holocénnymi sedimentami údolnej nivy Kysuce tvorenými piesčitými štrkami a štrkopieskami, piesšitými a štrkovitými hlinami, zahlinenými a zaílovanými štrkami. Na okolitých naväzujúcich svahoch riešeného územia sa nachádzajú nesúislé plytké stráňové a podstráňové flyšoidné sedimenty s prevahou pieskovcov, lokálne zlepencov a brekcií.

Inžiniersko-geologická charakteristika

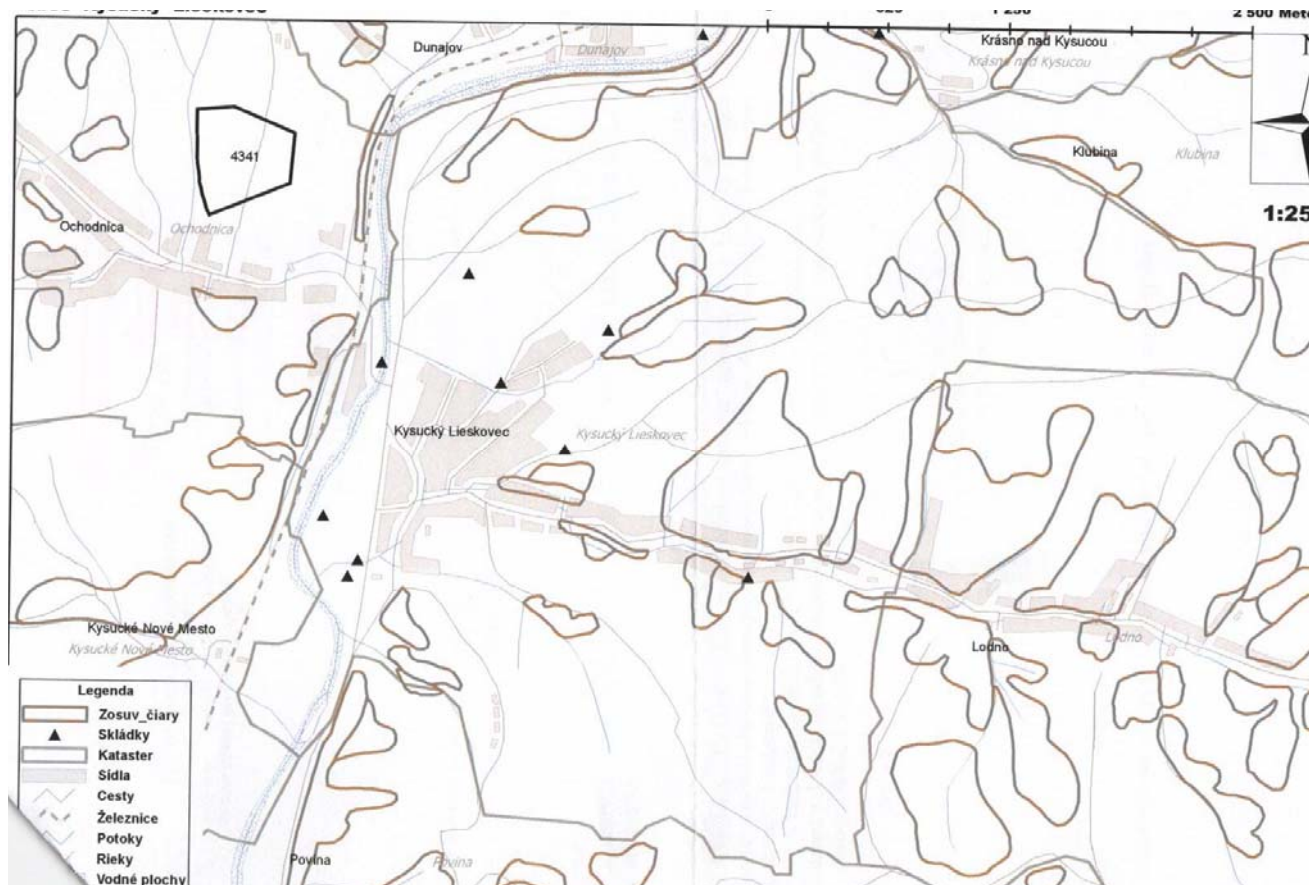
V zmysle Inžinierskogeologických máp Slovenska (Matula, M., 1989) patrí záujmové územie do regiónu karpatského flyša, oblasti flyšových hornatín – časť 22 Javorníky (pravý breh Kysuce) a do oblasti flyšových vrchovín – časť 32 Kysucká vrchovina (ľavý breh Kysuce).

V zmysle inžinierskogeologickej rajonizácie sa vo vlastnom hodnotenom území uplatňujú nasledujúce typy rajónov:

- F rajón údolných riečnych náplavov – prevažne štrkovité zeminy (niva Kysuce)
- D rajón deluviálnych sedimentov – prevažne jemnozrnné zeminy (dolný tok Lodnianky, Ochodničianky)
- Sf rajón flyšoidných hornín – striedanie skalných a poloskalných hornín (Kysucká vrchovina)

II.1.2 Geodynamické javy**Geodynamické javy**

Karpatský flyš poskytuje geomorfologickým činiteľom prostredie, v ktorom sa počas pleistocénu a holocénu vytvorilo značné množstvo svahových porúch - zosuvov. Podstatná časť týchto pohybov je viazaná na flyšové pokryvné útvary, menšia časť je vyvinutá v samotnom flyšovom horninovom prostredí. V k.ú. obce je evidovaný výskyt viacerých zosuvov (viď mapka SGÚDŠ).

Územie aluviálnej nivy rieky Kysuca sa nachádza v stabilnom, pre ktorú je charakteristický rovinný typ územia, čo vylučuje možnosť svahových posuvov.

V prevažnej časti územia obce je potenciálna vodná erózia pôdy žiadna až slabá (niva Kysuce), v okolitom území s vyššími sklonmi (stupeň pahorkatiny) sú prejavy vodnej erózie najmä na sklonitejších svahoch, celkovo v tomto území je potenciálna vodná erózia pôdy zaradená prevažne do kategórie stredne silná.

Seizmicita

Z hľadiska ohrozenia územia seizmicitou (Atlas krajiny SR, 2002) je celé riešené územie zaradené do 7° stupnice makroseizmickej intenzity (MSK-64). Uvedenému stupňu v území odpovedá špičkové zrýchlenie na skalnatom podloží 1,0 – 1,29 m.s⁻².

II.1.3 Ložiská nerastných surovín

Geologická stavba okresu Kysucké Nové Mesto - vonkajší flyš podmieňuje chudobný surovinový potenciál územia, obsahujúci iba stavebný kameň, tehliarske suroviny a štrkopiesky. Legislatívne chránené ložiská sú 2, obidve v súčasnosti mimo ťažiarkej činnosti. Stavebný kameň na ložisku Ochodnica (pieskovec) je premenlivej kvality, vhodný ako surovina II. a III. akostnej triedy. Kvartérne hliny na ložisku Radoľa sú hodnotené ako surovina vhodná pre nenáročné tehliarske výrobky. Sprievodnými horninami na ložisku sú štrky, ale pre nevyhovujúcu zrnitosťnú skladbu sú vhodné iba do násypov. (Nevyhovujú pre stavebné účely.)

V k.ú. obce Kysucký Lieskovec je evidovaná ťažba štrku na Obecnom štrkovisku Obecným podnikom na ľavom brehu rieky Kysuca (pri športovom areáli).

Obvodný banský úrad na území katastra obce neeviduje žiadne výhradné ložisko nerastných surovín s určeným dobývacím priestorom, ani výhradné ložisko nerastných surovín s určeným chráneným priestorom a ani neeviduje ložisko vyhradeného nerastu.

II.1.4 Geomorfologické pomery

V zmysle geomorfologického členenia na geomorfologické jednotky (Mazúr, Lukniš, 1980) patrí riešené územie do:

Sústavy: Alpsko-himalájskej

Podsústavy: Karpaty

Provincie: Západné Karpaty

Subprovincia: Vnútorne Západné Karpaty

Oblasť: Stredné Beskydy

Celok: Kysucká vrchovina

Podcelok: Vojenné

Subprovincie: Vonkajšie Západné Karpaty

Oblasť: Slovensko-moravské Karpaty

Celok: Javorníky

Podcelok: Nízke Javorníky

Oddiel Ochodnícka vrchovina

Oddiel Kysucká kotlina

K.ú. obce Kysucký Lieskovec sa nachádza prevažne v Kysuckej kotline a predhorí Kysuckej vrchoviny (intravilán obce a jej okolie v nive Kysuce), vyššie polohy sú súčasťou Kysuckej vrchoviny.

Morfologicko-morfometrický typ reliéfu územia tvorí nerozčlenená rovina (niva Kysuce) na styku so stredne členitou pahorkatinou a stredne a silne členitou vrchovinou.

Základnou morfoštruktúrou riešenej lokality je morfoštruktúrna depresia peripieninského (pribradlového) lineamentu – negatívna a prechodná vrásovo-bloková a šupinová štruktúra (niva Kysuce), na ktorú naväzuje zlomovo-vrásová štruktúra flyšových Karpát – prechodné mierne zdvihnuté morfoštruktúry vrchovín a pahorkatín (Kysucká vrchovina).

Základným typom erózn-denudačného reliéfu je v riešenom území reliéf rovín a nív, na ktorý naväzuje vrchovinový a hornatinový reliéf).

Z hľadiska typologického členenia reliéfu na základe triedenia morfoštruktúrneho reliéfu patrí riešené územie do reliéfu morfoštruktúry s negatívnou pohybovou tendenciou a to do tektonického až štruktúrne-tektonického reliéfu horizontálnych až subhorizontálnych sedimentačných štruktúr morfotektonicky nediferencovaných a to reliéfu s nepatrným uplatnením litológie (niva Kysuce) resp. do reliéfu morfoštruktúry s pozitívnou pohybovou tendenciou a to do tektonicko-štruktúrneho až štruktúrneho reliéfu príkrovovo-vrásových až vrásovo-zlomových pásmových štruktúr s dominanciou tangenciálnych pohybov, reliéfu rytmicky zvrstvených zlomovo-vrásových štruktúr reliéfu masívnych štruktúr so slabým až stredným uplatnením litológie (Kysucká vrchovina).

Z hľadiska typologického členenia reliéfu na základe triedenia morfoskulptúrneho reliéfu (t.j. na základe exogénnych procesov) je riešené územie zaradené do akumuláčného fluviálneho reliéfu typu fluviálnej roviny (niva Kysuce) resp. do erózn-denudačného reliéfu do fluviálne rezaného rázsochového reliéfu typu fluviálnej rezanej hornatiny (Kysucká vrchovina).

II.1.5 Stav znečistenia horninového prostredia

Na území obce medzi potenciálne zdroje znečistenia horninového prostredia patrí skládka TKO Kysucký Lieskovec a areál hospodárskeho dvora agropodniku AGO spol. s r.o.

V k.ú. obce sa nenachádzajú žiadne iné významné činnosti ani aktivity, ktoré by mohli mať významný negatívny vplyv na znečistenie horninového podložia.

Znečistenie horninového prostredia k.ú. obce Kysucký Lieskovec sa nepredpokladá.

II.2. KLIMATICKÉ POMERY

Z hľadiska makroklimatickej klasifikácie patrí k.ú. obce do klimatickej oblasti mierne teplej (počet letných dní do 50, maximálna teplota vzduchu 25 °C a vyššia, priemerná teplota vzduchu v júli nad 16 °C), podoblasti vlhkej (Iz = 60 – 120), okrsku mierne teplého, veľmi vlhkého, vrchovinného, vyššie polohy patria do klimatickej oblasti mierne chladnej (priemerná teplota vzduchu v júli od 12 °C do 16 °C).

Z hľadiska klimatickogeografických typov patrí celý kataster obce do typu krajiny s horskou klímou s malou inverziou teplôt, vlhkom až veľmi vlhkou, subtypu mierne chladného so sumou teplôt 10 °C a viac 1 600 – 2 200, teplotou v januári –4 až –6 °C, teplotou v júli 16 až 17 °C, amplitúdou 21 až 21,5 °C, ročnými zrážkami 800 – 900 mm (niva Kysuce), vyššie polohy katastra patria do subtypu chladného so sumou teplôt 10 °C a viac 1 200 – 1 600, teplotou v januári –5 až –6,5 °C, teplotou v júli 13,5 až 16 °C, amplitúdou 19,5 až 21 °C, ročnými zrážkami 800 – 1 100 mm.

Klimatické pomery majú zásadný vplyv na rozptyl znečisťujúcich látok v ovzduší a na spád emisií. Z tohto pohľadu možno považovať za najdôležitejšie nasledujúce ukazovatele.

II.2.1. Zrážky

Podľa dlhodobých sledovaní sa priemerný ročný úhrn zrážok pohybuje v rozmedzí 776 až 915 mm. Priemerný ročný počet dní so zrážkami 1 mm a viac, dôležitý hlavne v období s výskytom teplôt 0 °C je v rozmedzí 120,6 až 137,2 dňa, pričom v zimných mesiacoch je to v rozsahu 55,6 až 57,3 dňa.

Priemerný počet dní so snehovou pokrývkou sa pohybuje v rozmedzí 70 až 90 dní. Relatívne trvanie snehovej pokrývky v období jej výskytu je 64,4 %.

Tab. č. 13 Priemerné mesačné a ročné úhrny zrážok na stanici Žilina v mm

Periódka	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Rok
1951 - 1980	47	42	41	53	77	96	97	94	63	60	57	49	776
1981 - 2000	43	33	43	50	81	98	93	83	73	50	53	53	753

Zdroj: SHMÚ

Tab. č. 14 Priemerné mesačné a ročné úhrny zrážok na stanici Čadca v mm

Periódka	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Rok
1951 - 1980	56	53	50	66	88	121	126	100	67	58	66	65	915
1981 - 2000	60	51	60	66	88	111	100	86	75	53	69	71	890

Zdroj: SHMÚ

Tab. č. 15 Stanica Žilina - Priemerný počet dní so zrážkami (1951 - 1980)

Zrážky	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Rok
1 mm a viac	9,5	8,1	8,9	9,3	11,8	12,3	12,6	10,7	8,5	8,5	10,2	10,2	120,6
5 mm a viac	3,0	3,1	2,5	3,7	5,0	7,0	6,2	5,8	3,8	3,4	3,9	3,3	50,7
10 mm a viac	0,9	0,1	0,6	1,6	2,1	3,8	3,5	2,9	1,8	1,3	1,3	1,1	22,0

Zdroj: SHMÚ

Tab. č. 16 Stanica Čadca - Priemerný počet dní so zrážkami (1951 - 1980)

Zrážky	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Rok
1 mm a viac	11,7	10,6	10,6	11,3	12,6	13,6	12,8	11,3	9,6	9,0	11,8	12,3	137,2
5 mm a viac	3,8	3,8	3,3	4,5	5,8	7,3	7,4	6,4	4,4	3,8	4,3	4,0	58,8
10 mm a viac	1,1	1,2	0,9	1,6	2,7	4,1	4,5	3,3	2,1	1,9	1,6	1,5	26,5

Zdroj: SHMÚ

Tab. č. 17 Stanica Žilina - Priemerný počet dní so snehovou pokrývkou (1951/52 – 1980/81)

Zrážky	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Rok
1 cm a viac	25,6	20,8	9,3	0,6	0,1	-	-	-	-	0,1	3,9	16,1	76,5
5 cm a viac	22,0	17,8	7,0	0,1	-	-	-	-	-	-	2,4	10,8	60,1

Zdroj: SHMÚ

Tab. č. 18 Stanica Čadca - Priemerný počet dní so snehovou pokrývkou (1951/52 – 1980/81)

Zrážky	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Rok
1 cm a viac	26,3	22,3	13,7	1,6	0,1	-	-	-	-	0,1	5,0	17,2	86,3
5 cm a viac	22,4	19,8	11,6	0,9	0,0	-	-	-	-	0,0	3,4	12,1	70,2

Zdroj: SHMÚ

II.2.2. Teplota

Podľa dlhodobých pozorovaní SHMÚ je v posudzovanej oblasti najteplejším mesiacom júl a najchladnejším január. Vzhľadom na kotlinový charakter územia je pre danú oblasť významný pomerne značný rozkyv teplotných charakteristík. Napríklad v období rokov 1931 - 1980 maximálna teplota vzduchu dosiahla 37,9 °C a minimálna teplota poklesla na -28,8 °C.

Teplotné charakteristiky územia sú uvedené v tabuľkovom prehľade.

Tab. č. 19 Priemerná mesačná a ročná teplota vzduchu na stanici Žilina v °C (1931 - 1980)

Periód	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Rok
1931 - 1980	-3,5	-1,7	2,1	7,4	12,2	15,8	16,8	16,2	12,5	7,9	3,3	-1,2	7,3
1991 - 2000	-2,4	-0,7	3,2	7,9	13,3	15,9	17,4	16,9	12,8	8,2	2,8	-0,9	7,9

Zdroj: SHMÚ

Tab. č. 20 Priemerná mesačná a ročná teplota vzduchu na stanici Čadca v °C (1931 - 1980)

Periód	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Rok
1931 - 1980	-3,7	-2,3	1,2	6,3	11,4	15,0	16,2	15,5	11,9	7,5	3,0	-1,4	6,7
1991 - 2000	-2,2	-1,3	2,0	7,2	12,4	15,8	17,3	16,8	12,2	7,1	2,7	-1,8	7,3

Zdroj: SHMÚ

Tab. č. 21 Absolútne maximá teploty vzduchu v °C (1931 - 1980)

Stanica	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Rok
Žilina	13,1	16,8	25,1	28,6	30,9	33,7	35,2	37,9	31,7	26,7	21,4	14,3	37,9
Čadca	12,6	15,4	24,0	27,8	30,8	33,1	35,3	36,2	30,6	26,0	19,7	14,5	36,2

Zdroj: SHMÚ

Tab. č. 22 Absolútne minimá teploty vzduchu v °C (1931 - 1980)

Stanica	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Rok
Žilina	-26,7	-25,5	-20,7	-7,9	-4,3	0,1	2,4	2,0	-3,4	-7,3	-22,0	-28,8	-28,8
Čadca	-30,5	-31,5	-24,2	-10,0	-7,5	-1,2	1,4	0,9	-4,0	-9,8	-21,1	-34,0	-34,0

Zdroj: SHMÚ

Tab. č. 23 Priemerný výskyt dní s charakteristickou teplotou v °C (1931 – 1960)

Žilina	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Rok
Tropické ($t_{\max} > 30^{\circ}\text{C}$)	-	-	-	-	0,7	2,4	6,9	5,1	1,2	-	-	-	16,3
Letné ($t > 20^{\circ}\text{C}$)	-	-	-	1,2	7,2	13,8	19,8	18,3	8,7	0,7	-	-	69,7
Mrazové ($t_{\min} < 0^{\circ}\text{C}$)	25,4	20,7	16,1	3,4	0,4	-	-	-	0,0	2,7	7,6	19,4	95,7
Ľadové ($t_{\max} < 0^{\circ}\text{C}$)	13,5	7,3	1,1	-	-	-	-	-	-	-	0,4	7,0	29,3

Zdroj: SHMÚ

II.2.3. Vlhkosť vzduchu, oblačnosť a slnečný svit

Vybrané charakteristiky vlhkosti vzduchu, oblačnosti a slnečného svitu sú uvedené v tabuľkových prehľadoch.

Vlhkosť vzduchu

Tab. č. 24 Priemerná mesačná a ročná relatívna vlhkosť vzduchu v % (1951 – 1980)

Stanica	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Rok
Žilina	85	83	77	74	74	76	77	78	81	82	85	87	80
Čadca	79	71	62	58	57	66	60	59	63	64	76	83	66

Zdroj: SHMÚ

Oblačnosť a slnečný svit

Tab. č. 25 Priemerná oblačnosť v % (1951 – 1980)

Stanica	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Rok
Žilina	75	70	65	61	63	63	59	56	59	60	78	79	66
Čadca	72	71	62	61	60	59	59	58	59	66	76	77	65

Zdroj: SHMÚ

Tab. č. 26 Priemerný počet jasných dní (denná oblačnosť menšia ako 20 %) (1951 – 1980)

Stanica	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Rok
Žilina	2,1	3,0	3,7	4,1	2,6	2,5	4,2	4,3	3,5	3,5	1,4	1,8	36,7
Čadca	3,9	2,7	5,2	3,3	2,5	2,8	3,2	3,5	4,5	2,1	2,3	2,4	38,4

Zdroj: SHMÚ

Tab. č. 27 Priem. počet zamračených dní (denná oblačnosť väčšia ako 80 %) (1951 – 1980)

Stanica	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Rok
Žilina	17,3	14,6	12,5	10,4	9,4	9,1	8,9	7,5	7,6	10,1	17,5	19,7	144,6
Čadca	16,6	13,1	11,6	8,6	8,1	7,1	7,0	6,7	8,1	12,2	16,9	18,4	134,4

Zdroj: SHMÚ

Tab. č. 28 Priemerný počet dní s hmlou pri dohľadnosti menšej ako 1 km (1951 - 1980)

Stanica	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Rok
Žilina	9,3	5,9	7,4	3,0	2,7	2,8	3,2	6,0	11,9	10,7	8,1	9,2	80,2
Čadca	2,0	3,0	5,7	4,2	3,1	3,4	3,7	9,7	11,5	10,5	5,3	4,4	66,5

Zdroj: SHMÚ

II.2.4. Veternosť

Údaje o prevládajúcich smeroch vetra a jeho rýchlosti možno odvodiť podľa dlhodobých sledovaní na stanici Žilina a Čadca. Tieto údaje sú vo vzťahu k ostatnému posudzovanému územiu len informatívne, nakoľko určujúcim faktorom prevládajúcich vetrov sú orografické pomery územia.

Tab. č. 29 Priemerná častosť jednotlivých smerov vetra a bezvetria v % (1961 – 1980)

Smer vetra	S	SV	V	JV	J	JZ	Z	SZ	Bezvetrie
Žilina	12,2	5,3	4,0	5,7	12,6	10,2	7,4	9,8	32,8
Čadca	13,3	9,2	4,4	4,7	5,6	9,8	11,1	7,4	34,5

Zdroj: SHMÚ

Tab. č. 30 Priemerná rýchlosť vetra v m/s za rok (1951 - 1960)

Smer vetra	S	SV	V	JV	J	JZ	Z	SZ	φ v
Žilina	3,9	4,3	2,6	2,8	3,1	2,7	2,7	2,8	3,1
Čadca	2,8	2,8	2,2	2,2	2,2	2,4	2,1	2,2	2,4

Zdroj: SHMÚ

Tab. č. 31 Priemerná rýchlosť vetra v m/s za rok (1951 - 1980)

Stanica	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Rok
Žilina	1,2	1,4	1,6	1,8	1,5	1,4	1,4	1,1	1,0	1,0	1,4	1,2	1,3
Čadca	2,6	2,8	1,9	1,8	2,0	2,3	2,3	2,3	2,2	2,6	2,8	1,9	1,8

Zdroj: SHMÚ

Veterné pomery územia Kysucký Lieskovec a jeho okolia sú podmienené jednak všeobecnou cirkuláciou ovzdušia, jednak orografickými pomermi. Preto v ročnom priemere prevažujú severné až západné vetry. Najmenšie zastúpenie má severovýchodná, južná a východná zložka prúdenia vzduchu. Priemerné ročné rýchlosti vetra sa pohybujú v rozpätí 1,2 - 2,8 m/s. Najviac dní so silnými vetrami je v období január - máj. Oblasť je v celku veterná, najviac veterných dní sa vyskytuje na jar, najmenej veterné je jesenné obdobie. Najviac bezveterných dní pripadá na koniec leta a na jesenné obdobie.

II.3. OVZDUŠIE – STAV ZNEČISTENIA OVZDUŠIA

Emisie

Kvalita ovzdušia v regióne záujmového územia je ovplyvňovaná existujúcimi malými a strednými zdrojmi znečistenia nachádzajúcimi sa priamo v intraviláne obce Kysucký Lieskovec, ale i v jeho širšom okolí. Významný podiel na znečistení ovzdušia v území má automobilová doprava (najmä tranzitná) a vplyv emisií zo vzdialených zdrojov. Podiel veľkých zdrojov sa prejavuje hlavne na regionálnom znečistení ovzdušia.

Okres Kysucké Nové Mesto patrí medzi stredne znečistené okresy Slovenska.

Tab. č. 32 Okres Kysucké Nové Mesto - množstvo emisií zo stacionárnych zdrojov (r. 2008)

Emisie (t/rok)				Merné územné emisie (t/rok.km ²)			
Tuhé látky	Oxid siričitý	Oxidy dusíka	Oxid uhoľnatý	Tuhé látky	Oxid siričitý	Oxidy dusíka	Oxid uhoľnatý
248	34	93	341	1,42	0,19	0,54	1,96

Zdroj: SHMÚ

V okrese Kysucké Nové Mesto majú emisie základných znečisťujúcich látok (tuhé látky, SO₂, NO_x, CO) v posledných rokoch klesajúcu tendenciu, a to u všetkých základných znečisťujúcich látok.

K.ú. obce Kysucký Lieskovec z hľadiska znečistenia ovzdušia vyznieva pomerne priaznivo. Celá obec je plynofikovaná. Na znečistení ovzdušia sa podieľajú najmä lokálne zdroje (v zime lokálne kúreniská) a miestna doprava.

Najvýznamnejším zdrojom znečisťovania ovzdušia v území je tranzitná automobilová doprava po ceste I/11.

V k.ú. evidujeme zdroj zápachu z poľnohospodárskeho areálu firmy AGO spol. s r.o. umiestnenom na severnom okraji intravilánu obce. Prevádzka s intenzívnym chovom hydiny pre viac ako 40 000 ks hydiny podlieha integrovanému povoleniu, jeho súčasťou je aj pripustenie zápachu s dosahom na obytné časti obce.

Imisie

Meranie znečistenia na území obce Kysucký Lieskovec ani v okrese Kysucké Nové Mesto sa nevykonáva, na území okresu nie je zriadená monitorovacia stanica.

Najbližšia lokalita, kde sa monitoruje znečistenie ovzdušia, je v Žiline. Výsledky z tejto monitorovacej stanice sa na územie obce Kysucké Nové Mesto nedajú extrapolovať.

II.4. VODNÉ POMERY

II.4.1. Povrchové vody

Riešené územie patrí do povodia Kysuce (hydrologické povodie 4-21-06-113), ktorá tvorí hlavnú hydrologickú os územia Kysúc. V k.ú. Kysucký Lieskovec rieka Kysuca.

Riečnu sieť v území dotvárajú prítoky Kysuce. Najvýznamnejším ľavostranným prítokom je potok Lodnianka s prítokmi, ktorý preteká zastavaným územím obce. Ostatné prítoky Kysuce: Marusov potok, štyri nepomenované drobné toky a Drozdov potok, ktorý v k. ú. Kysucký Lieskovec len pramení. Časť hranice katastrálneho územia tvorí Paršov potok. Významným pravostranným prítokom Kysuce v riešenom území je potok Ochodničanka.

V širšom záujmovom území sa nachádza jedna vodomerná stanica s dlhodobým sledovaním prietokových charakteristík - stanica Kysucké Nové Mesto.

Tab. č. 33 Zoznam vodomerných staníc posudzovaného územia

Tok	Stanica	Hydrol. číslo	Riečny km	Plocha povodia (km ²)	Nadm. výška
Kysuca	Kys. Nové Mesto	1-4-21-06-105-01	8,00	955,09	346,09

Zdroj: SHMÚ

Tab. č. 34 Priemerné mesačné a extrémne prietoky (m³.s⁻¹)

Stanica	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	rok
Tok: Kysuca	Stanica: Kysucké Nové Mesto riečny kilometer 8,00 Rok: 2007												
Qm	25,58	27,77	39,61	6,672	4,880	8,868	7,622	6,047	27,35	7,140	19,36	16,32	16,35
Q_{max} 2007	437,7				Q _{min} 2007				1,964				
Q_{max} 1931-2004	850,0				Q _{min} 1931-2004				0,840				

Zdroj: SHMÚ

Podľa typu režimu odtoku patrí hodnotené územie do vrchovinno-nížinnej oblasti s typom režimu odtoku dažďovo-snehovým s akumuláciou vody v decembri až februári, vysokou vodnosťou v marci až apríli, najvyššími prietokmi v marci (pričom prietok v apríli je väčší ako vo februári), najnižšími prietokmi v septembri, podružné zvýšenie vodnosti koncom jesene a začiatkom zimy je výrazné. Tok rieky Kysuca je zaradený do stredohorskej oblasti, jej typ odtoku je snehovo-dažďový, pre ktorý je charakteristická akumulácia vôd v mesiacoch november až marec, vysoká vodnosť v apríli až júni, najvyššie prietoky recipient dosahuje v máji (VI < IV), najnižšie sa vyskytujú v januári až februári, podružné zvýšenie vodnosti koncom jesene a začiatkom zimy je nevýrazné. Maximálne prietoky v recipientoch riešeného územia sú v marci, minimálne v letných a zimných mesiacoch. Elementárny odtok územia sa pohybuje v intervale 7,5 až 10 l.s⁻¹.km².

II.4.2. Podzemné vody

Celé k.ú. obce Kysucký Lieskovec patrí v zmysle členenia územia Slovenska na hydrogeologické regióny (*Atlas krajiny SR, 2002*) do hlavného hydrogeologického

regiónu PQ 028 – paleogén a kvartér povodia Kysuce, do jeho čiastkového rajónu VH20.

V k.ú. obce sa vyskytuje typ podzemnej vody dopĺňanej 70 % z riek a ich prítokov (typický typ pre nivy väčších riek), ktorý je typický pre nivy riek (niva Kysuce), v území nachádzajúcom sa mimo nivu Kysuce sa uplatňuje typ podzemnej vody dopĺňanej iba zo zrážok v pohorí. Túto časť územia katastra tvorí terciér, ktorá je tvorená paleogénnymi pieskovecami drobovými, arkózovými, ktoré sú v prevahe nad ílovcami, tieto sa vyznačujú puklinovou priepustnosťou a obvykle voľnou hladinou podzemnej vody.

II.4.3. Pramene a pramenné oblasti

Na území obce Kysucký Lieskovec sa nenachádzajú významné pramene ani pramenné oblasti.

Zdrojom vody pre vodovod v obci sú menšie pramene v okolí (prameň Pod Jedľou – 2,0 l.s⁻¹, prameň Pod Švábikovou hôrkou – 3,0 l.s⁻¹, prameň Šamaje – 0,3 l.s⁻¹) a studňa pri Kysuci (vŕtaná studňa Podháj – 5,0 l.s⁻¹).

II.4.4. Termálne a minerálne pramene

Vo vlastnom riešenom území ani v jeho širšom okolí nie je zistený, ani evidovaný žiadny zdroj minerálnej ani geotermálnej vody, prírodný liečivý zdroj ani prírodný zdroj minerálnych stolových vôd, do územia nezasahuje ani žiadne ich ochranné pásmo.

II.4.5. Vodohospodársky chránené územia

Chránená vodohospodárska oblasť (§ 31 zákona č. 364/2004 Z. z. – vodný zákon)

Celé katastrálne územie obce sa nachádza v CHVO Beskydy a Javorníky.

Povodie vodárenského toku (príloha č. 1 vyhlášky MP SR č. 56/2001 Z. z.)

V riešenom území sa nenachádza.

Vodohospodársky významný tok (príloha č. 1 vyhlášky MP SR č. 56/2001 Z. z.)

Z vodohospodársky významných tokov sa vo širšom riešenom území nachádzajú recipienty Kysuca (hlavný tok Kysúc) a Ochodničanka.

Ochranné pásma vodárenských zdrojov (§ 32 zákona č. 364/2004 Z. z. – vodný zákon)

Vodárenský zdroj Studňa KS-1 - nachádza v k.ú. obce Kysucký Lieskovec. Ochranné pásmo bolo vyhlásené rozhodnutím Okresného úradu v Kysuckom Novom Meste, odbor životného prostredia č. ŽP-2002/02947/FL5/Ok zo dňa 18. 01. 2002. PHO I. stupňa je vybudované v tvare štvorca o strane 30 m, je oplotené, vo vnútri s trávny porastom, OP II. stupňa je delené na vnútornú a vonkajšiu časť.

Pramene Pod jedľou, Pod Švábikovou hôrkou a Šamaje - OP I. stupňa je oplotené.

II.4.6. Stupeň znečistenia podzemných a povrchových vôd

Podzemné vody

Kvalita podzemných vôd posudzovaného územia obce Kysucký Lieskovec je ovplyvnená antropogénnym znečistením (osídlenie, priemysel, poľnohospodárstvo).

V rámci pozorovacej siete SHMÚ na systematické sledovanie kvality podzemných vôd národného monitorovacieho programu spadá širšie záujmové územie do sledovanej oblasti „Riečne náplavy Kysuce“. Priamo vo hodnotenom území sa nenachádza žiaden pozorovací objekt siete SHMÚ, najbližšie k riešenej lokalite je sledovaný iba vrt základnej siete SHMÚ 041690 Dunajov a 241490 Kysucké Nové Mesto.

V pravostrannej nive Kysuce sa nachádza využívaný zdroj pitnej vody vŕtaná studňa Podháj, ktorý svojou kvalitou vyhovuje požiadavkam na zásobovanie pitnou vodou. Tento vodný zdroj má vyhlásené svoje PHO.

Ako potenciálny zdroj znečisťovania podzemných vôd vystupuje celý intravilán obce Kysucký Lieskovec, areál hospodárskeho dvora farmy AGO spol. s r.o. a priestor Skládky TKO Kysucký Lieskovec.

Povrchové vody

V k.ú. obce Kysucký Lieskovec nie je evidovaný žiadny stredný ani veľký zdroj znečistenia povrchových vôd. Ako potenciálny zdroj znečisťovania povrchových vôd vystupuje celý intravilán obce Kysucký Lieskovec, areál hospodárskeho dvora farmy AGO a priestor Skládky TKO Kysucký Lieskovec.

Vo vlastnom riešenom území nie je na recipientoch územia sledovaný žiaden profil na kvalitu povrchových vôd.

Kvalita povrchových vôd sa v širšom riešenom území hodnotí iba v jednom profile, jedná sa o profil Kysuca – Kysucké Nové Mesto (rkm 10,00).

V súčasnosti sa SR nachádza v štádiu zmien v hodnotení stavu povrchových vôd podľa požiadaviek Rámcovej smernice o vode 2000/60/ES. V minulosti sa ako primárny nástroj pre hodnotenie kvality vôd používala STN 75 7221 „Kvalita vody. Klasifikácia kvality povrchových vôd,“ ktorá bola Slovenským ústavom technickej normalizácie dňom 01. 03. 2007 zrušená. V tomto prechodnom období bolo hodnotenie uskutočnené podľa NV SR č. 296/2005 Z. z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na kvalitu a kvalitatívne ciele povrchových vôd a limitné hodnoty ukazovateľov znečistenia odpadových a osobitných vôd, v ktorom je stanovené, že na hodnotenie kvality povrchových vôd sa používajú postupy podľa STN 75 7220 a STN 75 7221. Podľa STN 75 7221 vypočítaná charakteristická hodnota za dvojročie 2007 a 2008 bola porovnávaná s limitmi pre jednotlivé ukazovatele a jednotlivé triedy kvality podľa uvedenej normy (triedy I. - V.) a zároveň bola tá istá vypočítaná charakteristická hodnota porovnávaná s limitnými hodnotami podľa NV SR č. 296/2005 Z. z.

Stupeň znečistenia povrchových vôd vyššie uvedeného profilu je zdokumentovaný v nasledujúcej tabuľke.

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE KYSUCKÝ LIESKOVEC

Časť C – Komplexná charakteristika a hodnotenie vplyvov na životné prostredie vrátane zdravia

KAPITOLA II

Tab. č. 35 Kvalita povrchových vôd recipientu Kysuca – profil Kysucké Nové Mesto (obdobie 2007 – 2008)

Miesto odberu:		Kysuca - Kysucké Nové Mesto		Hydrolog. poradie:	4-21-06-101	Q(355):	1,530					
NEC:		V174010D		Druh miesta:	Prevádzkový	Q(270):	4,025					
Riečny kilometer:		10,00		Tok:	04710 Kysuca	Q(A):	16,100					
				Čiastkové povodie:	Váh	Q(1):	245,000					
Názov ukazovateľa	Jednotka	Priemerné hodnoty		Počet meraní	Štatistické hodnoty za hodnotené obdobie 2007-2008					Tr. kvality podľa STN 75 7221	Hodnota podľa NV SR 296/2005	Hodnotenie podľa NV SR 296/2005
		2008	2007		minimum	maximum	priemer	medián	char.hodn.			
Rozpustený kyslík	mg/l	11,46	--	12	7,1	15,1	11,46	12,3	8,33	I	5	A
Biochemická spotreba kyslíka	mg/l	3,73	--	12	1,6	8,3	3,73	3,55	6,07	III		
Chemická spotreba kyslíka Cr	mg/l	15,58	--	12	10	54	15,58	12	27,33	III	35	A
Bioch.spot.kysl.s potl.nitrif.	mg/l	3,54	--	12	1,5	8,2	3,54	3,4	5,8	III	7	A
Reakcia vody		8,11	--	12	7,69	8,87	8,11	8,13	8,49	II	6-8,5	A
									7,8		6-8,5	A
Teplota vody	°C	8,78	--	12	1,8	17,9	8,78	8	16,7	I	26	A
Merná vodivosť	mS/m	31,125	--	12	18	70,6	31,125	28,15	46,833	II		
Vápnik	mg/l	43,09	--	12	25,8	91,2	43,09	40	63,7	I	200	A
Horčík	mg/l	4,93	--	12	3,1	7,9	4,93	4,75	6,6	I	100	A
Chloridy	mg/l	10,17	--	12	2,8	44	10,17	7,8	21,03	I	200	A
Sírany	mg/l	18,93	--	12	13,6	29,2	18,93	17,9	25,6	I	250	A
Amoniakálny dusík	mg/l	0,095	--	12	0,031	0,312	0,095	0,047	0,218	I	1	A
Dusičnanový dusík	mg/l	0,968	--	12	0,437	2,024	0,968	0,92	1,455	II	5	A
Celkový dusík	mg/l	2,042	--	12	1,4	3,1	2,042	2	2,7	II	9	A
Fosforečnanový fosfor	mg/l	0,0299	--	12	0,0098	0,0782	0,0299	0,0196	0,0587	II		
Celkový fosfor	mg/l	0,055	--	12	0,02	0,14	0,055	0,04	0,1167	II	0,4	A
Aktívny chlór	mg/l	0,066	--	12	0,04	0,13	0,066	0,055	0,113	III	0,02	N
Nepolárne extrahovat.látky -UV	mg/l	0,0517	--	12	0,04	0,18	0,0517	0,04	0,0867	III	0,1	A
Nasýtenie kyslíkom	%	96,75	--	12	75	131	96,75	95,5	79			
Voľný amoniak	mg/l	0,00326	--	12	0,0003	0,0076	0,00326	0,0022	0,00687		0,3	A
Nerozpustené látky 105°C	mg/l	42	--	12	5	335	42	9	137			
Dusitanový dusík	mg/l	0,0236	--	12	0,0069	0,0681	0,0236	0,0144	0,0541		0,02	N

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE KYSUCKÝ LIESKOVEC

Časť C – Komplexná charakteristika a hodnotenie vplyvov na životné prostredie vrátane zdravia

KAPITOLA II

Tab. č. 35 Kvalita povrchových vôd recipientu Kysuca – profil Kysucké Nové Mesto (obdobie 2007 – 2008) – pokračovanie

Miesto odberu:		Kysuca - Kysucké Nové Mesto		Hydrolog. poradie:	4-21-06-101	Q(355):	1,530					
NEC:		V174010D		Druh miesta:	Prevádzkový	Q(270):	4,025					
Riečny kilometer:		10,00		Tok:	04710 Kysuca	Q(A):	16,100					
				Čiastkové povodie:	Váh	Q(1):	245,000					
Názov ukazovateľa	Jednotka	Priemerné hodnoty		Počet meraní	Štatistické hodnoty za hodnotené obdobie 2007-2008					Tr. kvality podľa STN 75 7221	Hodnota podľa NV SR 296/2005	Hodnotenie podľa NV SR 296/2005
		2008	2007		minimum	maximum	priemer	medián	char.hodn.			
(Ca + Mg)	mmol/l	1,28	--	12	0,77	2,6	1,28	1,19	1,86			
Amoniakálne ióny	mg/l	0,122	--	12	0,04	0,4	0,122	0,06	0,28			
Dusitanové ióny	mg/l	0,0786	--	12	0,023	0,227	0,0786	0,048	0,1803			
Dusičnanové ióny	mg/l	4,21	--	12	1,9	8,8	4,21	4	6,33			
P celk. rozpust. po filtrácii	mg/l	0,0333	--	12	0,01	0,08	0,0333	0,02	0,0667			
Fosforečnany	mg/l	0,0917	--	12	0,03	0,24	0,0917	0,06	0,18			
Alkalita celková	mmol/l	2,494	--	12	1,3	5,48	2,494	2,205	3,91			
Acidita celková	mmol/l	0,051	--	12	0,03	0,24	0,051	0,03	0,11			
Cu rozpustená po filtrácii	µg/l	1,625	--	4	0,8	2,6	1,625	1,55	2,6			
Zn rozpustený po filtrácii	µg/l	17,25	--	12	10	27	17,25	17,5	23,667			

V tejto zostave sú vypočítané pre jednotlivé ukazovatele nasledovné charakteristiky:

- priemerná hodnota za sledované roky (rok 2007 a rok 2008), počet meraní za dvojročie (2007 - 2008)
- minimálna hodnota za dvojročie (2007 - 2008), maximálna hodnota za dvojročie (2007 - 2008), medián za dvojročie (2007 - 2008)
- charakteristická hodnota
- trieda kvality podľa STN 75 7221, limitná hodnota podľa Nariadenia vlády SR č. 296/2005 Z. z. (príloha 1), výsledok hodnotenia podľa Nariadenia vlády SR č. 296/2005 Z. z. (A - vyhovuje limitu, N - prekračuje limit).

Povrchové vody sú zaradované podľa STN 75 7221 do 5 tried kvality:

- I. trieda - veľmi čistá voda, II. trieda - čistá voda, III. trieda - znečistená voda, IV. trieda - silne znečistená voda, V. trieda - veľmi silne znečistená voda

Rieku Kysucu v sledovanom profile môžeme hodnotiť ako znečistený tok so zaradením do III. triedy čistoty – t.j. znečistená voda.

II.5. PÔDNE POMERY

II.5.1. Pôdne typy, druhy a bonita

Z pôdnych typov sa v k.ú. obce Kysucký Lieskovec vyskytujú:

Fluvizeme

Fluvizeme sú azonálne pôdy, t.j. sú vyvinuté z recentných fluviálnych náplavov v rôznych nadmorských výškach a klimatických oblastiach Slovenska. V horských oblastiach sú prevažne textúrne ľahké a niekedy až extrémne štrkovité a kamenité. Zrnitostné zloženie sa však mení často aj na tom istom alúviu podľa toho, aký materiál prinášajú prítoky potokov a riek. V riešenom území sa vyskytujú:

- 06 – *fluvizeme typické, stredne ťažké* - pôdotvorným substrátom sú riečne naplaveniny, vyskytujú sa výlučne v nive rieky Kysuca.

Pseudogleje

Pseudogleje sú vyvinuté prevažne na zarovnaných formách reliéfu hraničiacich so svahmi, t.j. tam kde sa mení spádová krivka a povrchové, resp laterálne vody znižujú svoju rýchlosť a namiesto prúdenia po svahu prenikajú intenzívnejšie do podložia. Sú to najčastejšie oblasti úpätných svahovín, riečne terasy, pseudoterasy, poriečne a horské rovne a pod. Pôdy patria k slabším producentom biomasy. Majú aj nižší ekologický potenciál. Eróziou sú spravidla málo ohrozené – výnimkou sú niektoré flyšové oblasti a neogénne pahorkatiny. Ich najvýznamnejšou úlohou popri tvorbe biomasy je zachytávanie svahových vôd po privalových dažďoch. Využívajú ako trvalé trávne porasty, menej ako orná pôda (po zúrodňovacích opatreniach). Z podtypov sa v riešenom území vyskytujú :

- 57 – *pseudogleje typické na sprašových a polygénnych hlinách, na povrchu stredne ťažké, až ťažké* - nachádzajú sa na lokalite Hôrky, využívajú sa v súčasnosti prevažne ako pasienky.

Kambizeme

Kambizeme sú najrozšírenejším pôdnym typom v riešenom území. Produkčne a ekologicky sa uplatňujú v stredných a vyšších nadmorských výškach. Z ekologického hľadiska sú to pôdy cenné pre svoju nezastupiteľnú schopnosť zadržiavať a akumulovať zrážkové vody a tiež pre svoje filtračné vlastnosti. Vzhľadom na ich výskyt v svahovitých polohách sú často erodované a tým aj ohrozujúce povrchové vodné zdroje. Kambizeme sú stredne úrodné pôdy, vhodné len pre užší sortiment poľnohospodárskych plodín. Často sa využívajú ako trvalé trávne porasty. V riešenom území sa vyskytujú:

- 69 – *kambizeme pseudoglejové na flyši, stredne ťažké,*
- 70 – *kambizeme pseudoglejové na flyši, ťažké až veľmi ťažké,*
- 72 – *kambizeme pseudoglejové s výskytom podzemnej vody v hĺbke 0,6 – 0,8 m na rôznych substrátoch, stredne ťažké,*
- 78 – *kambizeme (typ) plytké na flyši, stredne ťažké až ťažké (veľmi ťažké),*
- 82 – *kambizeme (typ) na flyši, na výrazných svahoch 12 - 25° stredne ťažké až ťažké.*

Gleje

Glejové pôdy sa vyskytujú lokálne na nivách a v zamokrených dnách terénnych depresii v miestach blízko ležiacej podzemnej vody, vrchná časť je mokrá alebo vlhká, poľnohospodársky ich možno využiť len po odvodnení. Hladina spodnej vody sa pohybuje v hĺbkach 50 - 100 cm a spôsobuje glejový proces. Sú to málo úrodné pôdy a majú nepriaznivý hydrotermický režim. Zo subtypov sú zastúpené:

- 94 – *gleje, stredne ťažké, ťažké až veľmi ťažké*.

Slaniská

Slaniská (podľa starších pôdných nomenklatúr solončaky) sú pôdy s vysokým obsahom ľahkorozpusťných solí (nad 1%) najmä pri povrchu pôdy. Dominantným pôdotvorným procesom pri ich vzniku je slaniskovanie, t.j. sekundárna akumulácia solí v dôsledku opakovaného kapilárneho zdvihu v podmienkach výparného vodného režimu pri dostatočne vysokej hladine silne mineralizovaných podzemných vôd, alebo pri častých záplavách a následnom odparení takýchto vôd.

- 96 – *solončaky a slance* - vyskytujú sa v malej lokalite na hranici s k.ú. Lodno.

V území evidujeme tiež výskyt *antropických pôd* – pôdy s výskytom povrchového antropického horizontu, čiastočne alebo úplne pozmenené, prípadne vytvorené činnosťou človeka. Patria sem dva hlavné typy pôd:

- *kultizem* – pôdny typ na prirodzených substrátoch, ale činnosťou človeka s úplne pozmenenými vlastnosťami (prevažne kultiváciou počas poľnohospodárskeho využívania). Patria sem prevažne pôdy záhrad a ovocných sádov.
- *antrozem* – človekom vytvorená umelá pôda na nepôvodných substrátoch - navážky v sídlach a na rekultivovaných plochách, územia technických areálov, obytnej zástavby, komunikácií a pod.

Podľa zrnitosti pôd rozlišujeme pôdne druhy. Súbor zŕn rôznej veľkosti možno označiť ako určitú zrnitostnú skupinu – frakciu. V k.ú. obce Kysucký Lieskovec sa vyskytujú nasledovné druhy pôd:

- 2 - stredne ťažké pôdy (hlinité),
- 3 - ťažké pôdy (ílovitohlinité),
- 5 – stredne ťažké pôdy – ľahšie (piesočnatohlinité).

Dotknuté BPEJ sú zaradené do týchto kvalitatívnych skupín:

- 5 – 0706012, 0706022, 0706025
- 6 – 0769242
- 7 – 0757435, 0769412, 0769512, 0770413, 0770433, 0772413, 0772422,
- 8 – 0778465, 0794003
- 9 – 0782772, 0782783, 0782885, 0978462

Tieto pôdy nepatria medzi osobitne chránené pôdy (1. – 4. Skupiny BPEJ).

II.5.2. Stupeň náchylnosti na mechanickú a chemickú degradáciu

Náchylnosť pôdy na mechanickú degradáciu

Na základe náchylnosti poľnohospodárskych pôd na zhutnenie sa v území nachádzajú pôdy náchylné na primárne zhutnenie, pôdy náchylné na kombinované zhutnenie, menej nezhutnené pôdy a pôdy nepoľnohospodárske, ojedinele pôdy náchylné na sekundárne zhutnenie.

Náchylnosť pôdy na chemickú degradáciu

Odolnosť pôd v hodnotenom území proti intoxikácii kyslou skupinou rizikových kovov je silná, odolnosť pôd proti intoxikácii alkalickou skupinou rizikových kovov je slabá.

V nive Kysuce sa vyskytujú pôdy slabo náchylné na acidifikáciu so strednou pufracnou schopnosťou. Ostatné územie pokrývajú pôdy stredne náchylné na acidifikáciu s nižšou pufracnou schopnosťou, len vo vyšších polohách sa nachádzajú pôdy stredne náchylné na acidifikáciu s vyššou pufracnou schopnosťou

II.5.3. Kvalita a stupeň znečistenia pôd

Pod kontamináciou pôdy sa rozumie prekročenie najvyššej prípustnej hodnoty obsahu prvkov a zlúčenín v pôde sledovaných v ČMS Pôda.

Na území obce Kysucký Lieskovec sa v zmysle Atlasu krajiny SR (2002) vyskytujú pôdy zaradené do kategórie nekontaminované pôdy podkategória relatívne čisté pôdy, len okrajovo vo vyšších polohách sa môžu vyskytovať pôdy zaradené do podkategórie nekontaminované pôdy (resp. mierne kontaminované pôdy), kde geogénne podmienený obsah niektorých rizikových prvkov (Ba, Cr, Mo, Ni, V) dosahuje limitné hodnoty A.

Poľnohospodárske pôdy v oblasti Kysuckého Lieskovca podľa obsahu cudzorodých látok, nepresahujú najvyššie povolené hodnoty množstiev nežiaducich látok v pôde určenej k pestovaniu poľnohospodárskych plodín.

Zdrojom kontaminácie pôdy sú i emisie z automobilovej dopravy po cestách I/11. Lokálna kontaminácia hrozí v prípade havárie pri preprave nebezpečných látok najmä po ceste I/11 a železničnej trati.

II.6. FAUNA A FLÓRA**II.6.1. Flóra a vegetácia**

Z hľadiska fytogeografického členenia Európy riešené územie je začlenené do:

- oblasti Holarktis;
- podoblasti Eurosibírskej;
- provincie Stredoeurópskej.

Z fytocenologického hľadiska patrí podľa Futáka (1966) riešené územie do:

- oblasti západokarpatskej flóry (*Carpaticum occidentale*);
- obvodu západobeskydskej flóry (*Beschidicum occidentale*);
- okresu Západné Beskydy;
- okresu Západobeskydské Karpaty;
- podokresu Javorníky.

Na základe fytogeograficko-vegetačného členenia vlastné riešené územie patrí do:

- zóny bukovej;
- oblasti flyšovej;
- okresu Kysucká a Oravská vrchovina;
- okresu Javorníky.

Pôvodnú potenciálnu vegetáciu podľa Maglockého (2002) tvorili okolo vlastného toku rieky Kysuca jelšové lesy na nivách podhorských a horských vodných tokov *Alnetum glutinosae*, na ktoré lemovo plynulo naväzovali karpatské dubovo-hrabové lesy *Carici pilosae-Carpinetum*, tieto prechádzali vo veľkoplošne zastúpené bukové a jedľovo-bukové lesy *Dentario glandulosae-Fagetum* pokrývajúce okolité pohoria.

Pôvodné rastlinné spoločenstvá v blízkom kontaktnom území intravilánu obce sa zachovali len parciálne a to v refúgiách a tieto plnia významné krajinno – ekologické a stabilizačné funkcie v krajine. Ekologicky sa viažu na nivu rieky Kysuca. Prevažujú tu biotopy prevažne hydrického a vlhkomilného charakteru. V riešenom území je častý i výskyt biotopov viazaných na plochy a ostrovčeky nelesnej drevinnej vegetácie. Okolité lúčne a lesné komplexy pohorí dávajú naďalej predpoklad výskytu významných rastlinných spoločenstiev.

II.6.2. Fauna

Na základe zoogeografického členenia paleoarktu pre terestrický biocyklus fauna posudzovaného územia prináleží do podkarpatského úseku provincie listnatých lesov eurosibírskej podoblasti paleoarktickej oblasti, do ktorého patria územia s nadmorskou výškou do 750 m. Absolútnu prevahu majú v miestnych zoocenózach arboreálne faunistické prvky. Významným doplnkom arboreálnej fauny sú aj zástupcovia holarktického faunistického prvkú, v menšej miere tiež dealpínske faunistické elementy. Živočíšne spoločenstvá majú charakter západokarpatskej podhorskej a horskej fauny. Z uvedenej zoogeografickej rajonizácie vychádza aj súčasné zoogeografické členenie terestrického biocyklu riešeného územia (Miklós et al. 2002).

Z hľadiska členenia pre limnický biocyklus patrí územie do stredoslovenskej časti podunajského okresu severopontického úseku pontokaspickej provincie euromediteránnej podoblasti paleoarktickej oblasti. Hydrický biocyklus je v území reprezentovaný podhorským vodným tokom Kysuce a jeho hlavnými prítokami Ochodničanka a Lodnianka.

Podľa členenia územia Slovenska na živočíšne regióny (Čepelák in Atlas SSR 1980) patrí posudzované územie do:

- provincie Karpaty;
 - oblasti Západné Karpaty;
 - obvodu vonkajšieho;
 - okrsku beskydského;
 - podokrsku západného;
 - okrsku moravsko-slovenského (vlastné riešené územie).

Z hľadiska výskytu významných živočíšnych druhom majú veľký význam najmä rozsiahle komplexy okolitých naväzujúcich pohorí a ich bohatej štruktúry lesných a lúčnych ekosystémov a biotopov.

II.6.3. Charakteristika biotopov

V širšom i riešenom území sa uplatňujú tieto základné typy biotopov a na ne viazané zoocenózy:

- Biotopy lesnej vegetácie
 - Komplexy lesov a menšie lesíky nachádzajúce sa rozptýlene v poľnohospodárskej krajine
- Biotopy nelesnej drevinnej vegetácie
 - brehové porasty niektorých tokov územia
 - nelesná stromová a kríková vegetácia - menšie plochy kríkov a drevín, solitéry
- Vodné biotopy
 - recipienty tokov územia (rieka Kysuca, Ochodničanka, Lodnianska a ich prítoky)
 - mokradné biotopy
- Biotopy poľí
 - intenzívne využívaná poľnohospodárska pôda – orná pôda – monokultúry
 - plochy TTP, trvalé trávne porasty – rôzne typy lúčnych biotopov (lúky, pasienky, nevyužívané zarastené plochy apod.)
- Biotopy ľudských sídiel, priemyselných a poľnohospodárskych areálov
 - intravilán obce Kysucký Lieskovec - sídelné štruktúry obce Kysucký Lieskovec
 - areál poľnohospodárskych objektov
 - plochy priemyslu
 - dopravné plochy a koridory
 - priestor skládky odpadov
 - sídelné štruktúry obcí Kysucký Lieskovec a Ochodnica

Z hľadiska ekologickej stability majú najväčší význam prirodzené, resp. prirodzenému stavu najbližšie biotopy. V okolitom území sa jedná predovšetkým o biotopy lesného typu (komplexy lesa v pohorí Ochodnícka vrchovina, Kysuckávrchovina) a na neho viazané poloprirodzené lúky, nelesná drevinná vegetácia (brehové porasty, remízky, medze, kriačiny) a ekosystém rieky Kysuca a jej prítokov.

II.6.4. Chránené vzácne a ohrozené druhy a biotopy

Najvzácnejšie a najvýznamnejšie časti biotopov rastlinných a živočíšnych spoločenstiev riešeného územia sú chránené i v zmysle územnej ochrany prírody a to národnej sústavy veľkoplošných i maloplošných chránených území, súvislej európskej sústavy chránených území NATURA 2000 (chránené vtáčie územia, navrhované územia európskeho významu), tieto sa v riešenom území nevyskytujú. Veľký význam má i štruktúra ÚSES a jej prvkov (sieť biocentier, biokoridorov, genofondových lokalít a interakčných prvkov).

II.6.5. Významné migračné koridory živočíchov

Významným migračným koridorom živočíchov v širšom riešenom území je ekosystém rieky Kysuca, ktorý v rámci územného systému ekologickej stability je hodnotený ako biokoridor nadregionálneho významu. Recipient Kysuca v rámci územia funguje ako hydrický biokoridor, plní tiež v prepojení na okolitú krajinu funkciu semiterestrických a terestrických migrácií bioty v krajine.

V rámci vlastného riešeného územia ani jeho kontaktného okolia sa nenachádzajú žiadne významné migračné koridory živočíchov. Pohyby živočíchov - jednotlivých druhov i miestnych populácií sú viazané na významné krajinné prvky kostry

územného systému ekologickej stability krajiny, na súčasnú krajinnú štruktúru, sú čisto lokálneho charakteru. V území môžeme sledovať lokálny pohyb živočíchov medzi ekotonom les/bezlesie okrajom lesa v predhorí okolitých pohorí.

II.7. KRAJINA

II.7.1. Štruktúra a typ krajiny

Súčasná krajinná štruktúra odráža vzájomnú kombináciu súboru prvkov prírodného, poloprírodného (človekom pozmenené prvky krajinnnej štruktúry) i umelého (človekom vytvorené prvky krajinnnej štruktúry) charakteru, odráža aktuálny stav využitia krajiny v záujmovom území. Predstavuje základný analytický materiál pre hodnotenie. Na základe zastúpenia a plošnej rozlohy jednotlivých prvkov súčasnej krajinnnej štruktúry možno hodnotiť súčasný stav antropizácie územia, či ide o územie prirodzené s vysokou krajinnnoekologickou hodnotou, alebo naopak o územie antropicky silne pozmenené s nízkou krajinnnoekologickou hodnotou.

Zastúpenie jednotlivých prvkov súčasnej krajinnnej štruktúry v území nám udáva štruktúra druhov pozemkov a štruktúrotvorných prvkov.

Tab. č. 36 Štruktúra druhov pozemkov obce Kysucký Lieskovec (rok 2009)

Druh pozemku	Výmera (m ²)
Poľnohospodárska pôda spolu	4 467 979
- orná pôda	825 869
- záhrada	265 807
- trvalý trávny porast	3 376 303
Nepoľnohospodárska pôda spolu	7 852 132
- lesný pozemok	6 430 502
- vodná plocha	351 146
- zastavaná plocha a nádvorie	732 565
- ostatná plocha	337 919
Spolu	12 320 111

Zdroj: ŠÚ SR

Súčasná krajinná štruktúra slúži ako základný podklad pre vyčlenenie súčasných existujúcich významných krajinnostabilizačných segmentov, ako i pre priestorové vyjadrenie stresových faktorov, charakteru bariér, obmedzujúcich a ohrozujúcich ekologickú stabilitu a kvalitu územia.

Základné prvky súčasnej krajinnnej štruktúry identifikované v hodnotenom území sú:

Lesná vegetácia

- komplexy lesa pohorí Kysuckej vrchoviny a jeho predhoria
- menšie lesíky v okolí

Nelesná drevinná vegetácia

- brehové porasty recipientu Kysuca, Ochodničanka a Lodnianska
- rôzne plochy s výskytom nelesnej stromovej a kríkovej vegetácie, solitéry v okolí

Poľnohospodárska pôda

- trvalé trávne porasty (TTP) - lúky, pasienky, ďalšie nedrevinové spoločenstvá
- orná pôda a trvalé kultúry – veľkoblková

Vodné toky a plochy

- rieka Kysuca, Ochodničanka, Lodnianka a ich prítoky
- mokrade, okolie tokov, depresie v krajine

Skupina antropogénnych prvkov

Sídlné plochy a ich štruktúry

- intravilán obce Kysucký Lieskovec
- plochy priemyslu
- plochy poľnohospodárskych areálov
- priestor skládky odpadov

Rekreačné, športové a kultúrne prvky

- športový areál a menšie plochy

Dopravné prvky

- cestné komunikácie – I/11, III/011061 a III/011062, cesty obslužné, poľné a účelové
- železničná trať č. 127 hranica ČR – Čadca - Žilina

Energovody

- siete technickej infraštruktúry (elektrické vedenie, plynovod, telekomunikačné káble a pod.)

II.7.2. Krajinná scenéria, stabilita a ochrana

Scenéria krajiny je jedným z najvýznamnejších faktorov ovplyvňujúcich cestovný ruch. Z rekreačného hľadiska sú vyhľadávané tie javy a prvky, ktoré sa vyskytujú zriedkavo, tie ktoré reprezentujú prírodné krajinotvorné prvky, pohľady, ktoré minimálne narušujú antropicky pretvorené prostredie sídelných štruktúr a umelých neprirodzených prvkov.

Územie obce Kysucký Lieskovec sa naväzuje na nivu rieky Kysuca na sútoku s Lodniankou resp. Ochodničankou. Krajinnú scenériu okolia dotvára horský komplex pohorí Kysucká vrchovina a Javorníky.

Krajinná scenéria vlastného územia obce Kysucký Lieskovec je reprezentovaná typom krajiny sídelných štruktúr a dopravnej infraštruktúry na styku s poľnohospodárskou krajinou a predhorím okolitých pohorí. Územie intravilánu obce a jeho kontaktné okolie predstavuje krajinu o veľmi nízkej estetickej hodnote, stabilita krajiny je silno antropicky pozmenená (krajinu typu sídelnej krajiny, priemyselných štruktúr a intenzívne využívanéj poľnohospodárskej krajiny), v dotknutom území sa nenachádzajú žiadne krajinársky hodnotné prvky vyžadujúce ochranu okrem prvkov kostry ÚSES. Ako ekostabilizačné prvky v území pôsobí sieť recipientov, lesné komplexy okolitých pohorí a vymedzená sieť prvkov územného systému ekologickej stability.

II.8. CHRÁNENÉ ÚZEMIA, CHRÁNENÉ STROMY A OCHRANNÉ PÁSMA PODĽA OSOBITNÝCH PREDPISOV, ÚZEMNÝ SYSTÉM EKOLOGICKEJ STABILITY

II.8.1. Chránené územia, chránené stromy a ochranné pásma podľa osobitných predpisov

Zákon NR SR č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny legislatívnou formou zabezpečuje zachovanie rozmanitosti podmienok a foriem života na zemi, vytvorenie podmienok na trvalé udržanie, obnovovanie a racionálne využívanie prírodných zdrojov, záchranu prírodného dedičstva, charakteristického vzhľadu krajiny a udržanie ekologickej stability. Vymedzuje územnú a druhovú ochranu a ochranu drevín. Územnou ochranou prírody sa v zmysle zákona NR SR č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny rozumie osobitná ochrana prírody a krajiny v legislatívne vymedzenom území v druhom až piatom stupni ochrany.

Chránené územia

V zmysle zákona NR SR č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny sa v riešenom území ani jeho širšom okolí nenachádzajú žiadne veľkoplošné ani maloplošné chránené územia.

Natura 2000

Natura 2000 je názov sústavy chránených území členských krajín Európskej únie a hlavným cieľom jej vytvorenia je zachovanie prírodného dedičstva, ktoré je významné nielen pre príslušný členský štát, ale najmä pre EÚ ako celok. Táto sústava chránených území má zabezpečiť ochranu najvzácnejších a najviac ohrozených druhov voľne rastúcich rastlín, voľne žijúcich živočíchov a prírodných biotopov vyskytujúcich sa na území štátov Európskej únie a prostredníctvom ochrany týchto druhov a biotopov zabezpečiť zachovanie biologickej rôznorodosti v celej Európskej únii.

Sústavu NATURA 2000 tvoria 2 typy území:

- osobitne chránené územia (Special Protection Areas, SPA) – vyhlasované na základe smernice o vtákoch – v národnej legislatíve: chránené vtáčie územia;
- osobitné územia ochrany (Special Areas of Conservation, SAC) – vyhlasované na základe smernice o biotopoch – v národnej legislatíve: územia európskeho významu – pred vyhlásením, po vyhlásení je územie zaradené v príslušnej národnej kategórii chránených území.

V k.ú. obce Kysucký Lieskovec sa nenachádzajú ani tu nezasahujú chránené vtáčie územia ani územia európskeho významu. Najbližšie sa nachádza SKUEV 0645 Ľadonhora a SKUEV 0649 Kysuca, ktoré sú navrhnuté na zaradenie do sústavy NATURA v II. etape.

Chránené stromy

Na území obce Kysucký Lieskovec sa nenachádzajú žiadne chránené stromy vyhlásené podľa §-u 49 odst. 1) zákona 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny.

II.8.2. Územný systém ekologickej stability

Zákon NR SR č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny považuje za územný systém ekologickej stability (ÚSES) takú celopriestorovú štruktúru navzájom prepojených ekosystémov, ich zložiek a prvkov, ktorá zabezpečuje rozmanitosť podmienok a foriem života v krajine. Pre riešené územie je platný Regionálny územný systém ekologickej stability (RÚSES) okresu Čadca, Aktualizácia prvkov regionálneho územného systému ekologickej stability okresu Bytča, Žilina a Kysucké Nové Mesto, Regionálny územný systém ekologickej stability Žilinského kraja ÚPN VÚC Žilinského kraja, Miestny územný systém ekologickej stability Kysucký Lieskovec).

Regionálne biocentrá (RBc)

RBc 14 Skačkova hora – Obelec (podľa RÚSESu Čadca RBc 16 Skačkov)

V dokumente Aktualizácia RÚSES okresov Bytča, Žilina a Kysucké Nové Mesto došlo k zlúčeniu biocentier B17 Obelec - Čiernatín a B16 Skačkov a k úprave hraníc a polygónu biocentra. Ide o prevažne zmiešané a listnaté lesy v pramenných oblastiach potokov, extenzívne obhospodarované lesné komplexy, ktoré prechádzajú do terasovitej krajiny s medznou zeleňou.

RBc 15 Vyšné Vane (Marušovský vrch) – návrh (vymedzené je len v dokumente RÚSES okresu Čadca)

Ide o hrebeňový komplex porastený ihličnatými lesmi s prímесou buka a borovice, extenzívne lúky s postupujúcou sukcesiou.

Nadregionálne biokoridory

NRBk 2 Rieka Kysuca

Hydricko-terestrický nadregionálny biokoridor, prepojenie Váhu údolím Kysuce a od Čadce riekou Čierňankou až po Svrčinovec. Prepája množstvo biocentier a biokoridorov. Prepája povodie Váhu, rozvodie Moravy a Visly. Umožňuje pohyb hydrických a semiterestrických živočíchov. Definovaný je v oboch citovaných dokumentoch RÚSES.

NRBk 3c Škorča –Tábor – Skačkova hora – Obelec (vymedzuje ho dokument Aktualizácia RÚSES okresov Bytča, Žilina a Kysucké Nové Mesto, nie je vymedzený v dokumente RÚSES Čadca)

Tento úsek je súčasťou nového nadregionálneho biokoridoru NRBk 3 - Prepojenie Veľký Javorník – Kysucké Beskydy. Je to terestrický biokoridor, tvorený mozaikou lesných a nelesných porastov, s vysokou biodiverzitou, umožňuje prechod všetkým skupinám živočíchov, prepája množstvo regionálnych biocentier.

Regionálne biokoridory

RBk VII. R - regionálny terestrický biokoridor (Vymedzený je len v dokumente RÚSES Čadca, dokument Aktualizácia RÚSES okresov Bytča, Žilina a Kysucké Nové Mesto ho neuvádza)

Prepája RBc B15 Vyšné Vane a B 10 Rakovka – Vlčov (mimo riešené územie). Tvorený je lesnými a mozaikovými spoločenstvami, prepája sa na hydrický biokoridor Kysuca.

Miestne biocentrá

MBc1 Jamy

Predstavuje komplex biotopov nelesnej drevinovej vegetácie, svahových pramenísk a lokálnych mokradí, významný biotop pre faunu, lokality rozmnožovania a úkrytov vtáctva, drobných cicavcov, ako i lesnej zveri. Prameniská a mokrade predstavujú vhodný biotop pre rozmnožovanie obojživelníkov. Celé územie je v potenciálne zosuvnom území, preto by bolo krajne nežiadúce narúšať priestor terénymi úpravami a melioráciami pre poľnohospodárske využívanie. Lokalita biocentra spolu s miestnymi biokoridorami predstavuje jeden z mála možných prechodov od lesných komplexoch Marušovského vrchu cez zastavané územie z jedného svahu údolia Lodnianky na druhý na Skačkovu horu.

Lokálne biokoridory

MBk1 – potok Lodnianka

MBk2 – potok Hraničné

MBk3 – bezmenný potok, ľavostranný prítok Lodnianky

MBk4 - potok v lokalite Lopušné (cez územie skládky odpadov je realizovaná prekládka), potok môže byť čiastočne kontaminovaný, funkčnosť koridoru zabezpečujú najmä brehové porasty

MBk5 – krátky pravostranný prítok Lodnianky, spájajúci lesné komplexy Marušovského vrchu, MBc1 Jamy cez MBk 1 Lodnianka s napojením na MBk4, čím sa zabezpečuje prepojenie na lesné komplexy na druhej strane údolia

MBk6 – pravostranný prítok Lodnianky, napája sa na MBk3, čím sa umožňuje ďalšie možné prepojenie lesných komplexov cez zastavané územie obce

MBk7 – Marušovský potok

MBk8 – potok z lokality Kopanice

Genofondové lokality (GL)

GL KM 7 Horné vežiská (podľa RÚSES Čadca má označenie 173. f Horné vežiská). Sú to slatinné lúky, podmáčané lúky s porastami vysokých ostríc. Zaznamenané druhy: Carex diandra, C.rostrata, Iris pseudacorus, Menyanthes trifoliata, Dactylorhiza majalis.

II.9. OBYVATEĽSTVO – DEMOGRAFICKÉ ÚDAJE, SÍDLA, AKTIVITY, INFRAŠTRUKTÚRA

II.9.1. Demografické údaje

Podľa sčítania obyvateľov, domov a bytov v roku 2001 mala obec Kysucký Lieskovec 2 241 trvalo bývajúcich obyvateľov, k 31. 12. 2009 mala obec podľa údajov ŠÚ SR 2 334 obyvateľov, z toho 1 183 žien a 1 151 mužov.

Podľa štatistických ukazovateľov Štatistického úradu SR platia pre dotknuté územie obce Kysucký Lieskovec nasledovné demografické ukazovatele:

Tab. č. 37 Vývoj počtu obyvateľov v obci Kysucký Lieskovec

Rok	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Počet obyv.	2 241	2 242	2 248	2 267	2 274	2 282	2 281	2 305	2 305

Zdroj: ŠÚ SR

Z prehľadu vyplýva, že vývoj v obci za posledné obdobie má mierne stúpajúci trend. Súvisí to s mierne vyššími ukazovateľmi reprodukcie a tiež pozitívnym saldom prisťahovalých. V tomto smere obec Kysucký Lieskovec vykazuje zatiaľ vyššie prirodzené prírastky ako priemer SR zásluhou o niečo vyššej natality. Nepriaznivým javom je však v predchádzajúcich rokoch pomerne vysoká úmrtnosť.

Tab. č. 38 Pohyb obyvateľstva v obci Kysucký Lieskovec

Rok	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Živonarodení	25	22	22	27	29	24	28	31	28
Zomretí	16	25	26	18	21	17	16	18	25
Prirodz. prírastok	9	-3	-4	9	8	7	12	13	3
Prisťahovaní	32	41	41	33	30	28	36	43	51
Vystťahovaní	27	37	31	23	31	27	49	32	25
Migračačné saldo	5	4	10	10	-1	1	-13	11	26
Celkový prírastok	14	1	6	19	7	8	-1	24	29

Zdroj: ŠÚ SR

Nepriaznivý demografický vývoj negatívne ovplyvňuje aj vekovú štruktúru obyvateľstva, v ktorej je vyjadrená miera perspektívnosti populácie. Poklesom podielu detskej zložky v prospech kategórie produktívneho veku dochádza v poslednom období k transformácii vekovej pyramídy z progresívneho typu na stacionárny.

Tab. č. 39 Vývoj vekovej štruktúry obyvateľstva v obci Kysucký Lieskovec

Rok	0 - 14		15 – 59 M, 15 – 54 Ž		60+ M, 55+Ž		Priem. vek	Index starnutia
	abs.	%	abs.	%	abs.	%		
2003	434	19,31	1 385	61,61	429	19,08	36,00	98,85
2004	427	18,84	1 401	61,80	439	19,36	36,28	102,81
2005	425	18,69	1 389	61,08	460	20,23	36,57	108,24
2006	413	18,10	1 411	61,83	458	20,07	36,88	110,90
2007	402	17,62	1 410	61,81	469	20,56	37,36	116,67
2009	420	17,99	1 436	61,53	478	20,48	37,62	113,81

Zdroj: ŠÚ SR

Z hľadiska vekového zloženia obyvateľstva v obci Kysucký Lieskovec dochádza v posledných rokoch v priemere k poklesu detskej zložky v prospech kategórie produktívneho veku. Zároveň došlo k zvýšeniu priemerného veku z 36,00 (2003) na 37,62 rokov. Index starnutia dosiahol v roku 2009 hodnotu 113,81, čo predstavuje oproti hodnote 98,85 z roku 2003 jeho zvýšenie.

Tab. č. 40 Prehľad obyvateľstva v obci podľa stupňa ekonomickej aktivity (SODB 2001)

Rok	Počet EA spolu	Muži	Ženy	Podiel z býv. obyv. (%)
2001	1 079	580	499	48,4

Zdroj: ŠÚ SR

Podľa SODB 2001 žilo v obci Kysucký Lieskovec 1 079 ekonomicky aktívnych obyvateľov, z toho 499 žien. V roku 2001 bolo v obci evidovaných 201 nezamestnaných.

Z hľadiska národnostnej skladby obyvateľstva v obci Kysucký Lieskovec dominujú občania slovenskej národnosti – 99,1 %, z ostatných národností je významnejšie zastúpená len česká národnosť (4 osoby).

Z hľadiska náboženského vyznania v obci výrazne prevažujú obyvatelia rímskokatolíckeho vierovyznania (94,8 %), zastúpenie ostatných vyznaní je veľmi malé (0,1 %), 5,1 % obyvateľov neuvádza žiadne vyznanie alebo je bez náboženského vyznania.

Zdravotný stav obyvateľstva

K základným charakteristikám zdravotného stavu obyvateľstva, odrážajúcich ekonomické, kultúrne, životné a pracovné podmienky patrí aj úmrtnosť – mortalita. Výška ukazovateľov celkovej úmrtnosti závisí však nielen od uvedených podmienok, ale ju bezprostredne ovplyvňuje aj veková štruktúra obyvateľstva.

Tab. č. 41 Úmrtnosť na najčastejšie príčiny smrti za rok 2009

Príčiny smrti	Obec Kysucký Lieskovec	Okres Kysucké Nové Mesto
I. kap. Infekčné a parazitárne choroby	0	2
II. kap. Nádory	3	56
III. kap. Choroby krvi a krvotvorných orgánov a niektoré poruchy imunitných mechanizmov	0	1
IV. kap. Choroby žliaz s vnútorným vylučovaním, výživy a premeny látok	0	2
V. kap. Duševné poruchy a poruchy správania	0	0
VI. kap. Choroby nervového systému	0	1
VII. kap. Choroby oka a jeho adnexov	0	0
VIII. kap. Choroby ucha a hlávkového výbežku	0	0
IX. kap. Choroby obehovej sústavy	15	163
X. kap. Choroby dýchacej sústavy	4	24
XI. kap. Choroby tráviacej sústavy	2	14
XII. kap. Choroby kože a podkožného tkaniva	0	0
XIII. kap. Choroby svalovej a kostrovej sústavy a spojivového tkaniva	0	0
XIV. kap. Choroby močovej a pohlavnej sústavy	0	4
XV. kap. Ťarchavosť, pôrod a popôrodie	0	0
XVI. kap. Doktoré choroby vznikajúce v perinatálnej perióde	0	2
XVII. kap. Vrodené chyby, deformácie a chromozómové anomálie	0	0
XVIII. kap. Subjektívne a objektívne príznaky, abnorm. klinické a laboratórne nálezy nezatriedené inde	0	11
XX. kap. (= XIX.) Poranenia, otravy a niektoré iné následky vonkajších príčin	0	16
Zomrelí spolu	25	296

Zdroj: ŠÚ SR

Pri sledovaní úmrtnosti obyvateľstva v obci Kysucký Lieskovec v závislosti od pohlavia je možné v roku 2009 pozorovať miernu nadúmrtnosť mužov, z celkového počtu 25 zomretých bolo 13 mužov a 12 žien.

Starnutie populácie sa odráža aj v úmrtnosti podľa príčin smrti, kde jednoznačne dominujú choroby obehovej sústavy.

V úmrtnosti podľa príčin smrti, podobne ako v celej republike, tak aj v Žilinskom kraji ale i v okrese Kysucké Nové Mesto i priamo v obci Kysucký Lieskovec dominuje úmrtnosť na ochorenia obehovej sústavy, predovšetkým ischemické choroby srdca a úmrtnosť na dýchaciu sústavu a nádorové ochorenia.

II.9.2. Sídla

Obec Kysucký Lieskovec má bohatú históriu. Prvá písomná zmienka o obci pochádza z roku 1438, kedy mala názov Leskowecz, patrila k budatínskemu hradnému panstvu.

Obec Kysucký Lieskovec sa nachádza v severnej časti Žilinského kraja, severne od okresného sídla Kysucké Nové Mesto. Susedí s katastrami obcí čadčianskeho okresu (Dunajov, Krásno nad Kysucou a Klubina) a okresu Kysucké Nové Mesto (Lodno, Povina, Kysucké Nové Mesto a Ochodnica). Kysucký Lieskovec leží na sídelnej osi celoštátneho významu Žilina – Čadca, orientovanej severo – južným smerom, prepájajúcej sídla Stredného považia cez Kysuce v smere hranica ČR a PR.

Obec Kysucký Lieskovec je evidovaná ako samostatné rozvojové sídlo. Okresné mesto Kysucké Nové Mesto je pre Kysucký Lieskovec administratívne nadradeným sídlom a zároveň centrum regionálneho až nadregionálneho významu. V súčasnosti je obec Kysucký Lieskovec sídlom lokálneho charakteru. Obec zabezpečuje základné vybavenie pre svojich občanov. Obec má predpoklad pre rozvoj predovšetkým svojou výhodnou polohou, zároveň má veľmi dobré podmienky pre rozvoj IBV. Katastrom obce prechádzajú dve hlavné komunikačné osi celoštátneho významu – cesta I/11 a železničná trať č. 127, vo výhľade je výstavba diaľnice.

Základné ukazovatele bývania riešeného územia sú spracované v nasledujúcej tabuľke.

Tab. č. 42 Štruktúra domového a bytového fondu v obci Kysucký Lieskovec (SODB 2001)

Ukazovateľ	Rodinné domy	Bytové domy	Ostatné budovy	Domový fond spolu
domov spolu	660	3	1	664
trvale obývaných domov	571	3	1	575
neobývaných domov	89	0	0	89
bytov spolu	687	18	1	706
trvale obývané byty	597	17	1	615
neobývané byty	90	1	0	91
bývajúcich osôb	2 174	55	0	2 229
počet osôb na 1 byt	3,64	3,24	0	3,62
priem. m ² obyt. pl. na 1 byt	61,3	38,9	134	60,8
priem. m ² celk. pl. na 1 byt	95,7	61,5	255	95
priem. m ² obyt. pl. na 1 os.	16,8	12	-	16,8
priem. obyt. miest. na 1 byt	3,81	2,47	6	3,78

Zdroj: ŠÚ SR

II.9.3. Priemyselná výroba

Na území obce Kysucký Lieskovec sa nachádzajú podnikateľské aktivity v rámci malého a stredného podnikania. Výroba je sústredená v podnikoch:

- Biomasa – výroba drevených peliet, južná časť k.ú.
- WAP – čistiace systémy, predaj a servis, autoumyváreň
- Sklad a predaj plynu, LPG
- Areál Stavebný dvor firmy REaMOS, spol. s r.o. (severozápadná časť k.ú.)
 - Stavebniny
 - Stavebná mechanizácia firmy REaMOS, spol. s r.o.
- Areál farmy AGO
 - GAREDO - píllica
- Čaluníctvo „Martin Jakubec“
- iné drobné prevádzky

II.9.4. Poľnohospodárska výroba

V katastri obce Kysucký Lieskovec tvorí poľnohospodárska pôda cca 36,3 % z celkovej výmery pozemkov.

Tab. č. 43 Štruktúra druhov poľnohospodárskych pozemkov

Druh pozemku	Výmera (m ²)
Poľnohospodárska pôda spolu	4 467 979
- orná pôda	825 869
- záhrada	265 807
- trvalý trávny porast	3 376 303
Spolu	12 320 111

Zdroj: ŠÚ SR

Na území katastra hospodári farma AGO spol. s r.o., ktorá sa orientuje na živočíšnu výrobu – chov dojníc, ošípaných a hydiny. Rastlinná výroba sa orientuje na pestovanie obilnín a kŕmnych plodín.

II.9.5. Lesné hospodárstvo

Lesy na území obce Kysucký Lieskovec sa rozkladajú na ploche 643,502 ha, čo predstavuje cca 52,2 % z celkovej plochy územia katastra obce. Všetky lesy na území katastra sú súkromné, obhospodarujú ich dve spoločensvá – Urbárske združenie Kysucký Lieskovec a Združenie individuálnych vlastníkov lesov Kysucký Lieskovec.

II.9.6. Služby

Občianska vybavenosť a sociálna infraštruktúra obce je budovaná na úrovni základnej vybavenosti.

Školstvo

Z predškolských zariadení je v obci 1 materská škôlka. Základné školstvo má k dispozícii 1 základnú školu ročník 1 – 9. V obci sa ďalej nachádza základná umelecká škola a škola westernového jazdenia.

Zdravotníctvo

V obci sa nachádza jedno zdravotné stredisko s ambulanciou všeobecného lekára, zubného lekára a pediatra, sú tu i ldveč ekárne.

Kultúra

V obci sa nachádza viacúčelový kultúrny dom s kapacitou 223 miest, je v ňom kino, knižnica, centrum voľného času, obradná sieň, obradná sieň, pošta a obecný úrad.

Telovýchova a šport

Obec disponuje futbalovým štadiónom, telocvičňou pri ZŠ a školským ihriskom, pri ZŠ sa nachádza i umelý trávnik 40 x 20 m.

Služby a obchodná sieť

Maloobchodnú sieť predstavujú potraviny, mäsiarstvo, priemyselný tovar a pod., v obci sa nachádzajú reštauračné zariadenia, pohostinstvo, cukráreň.

V obci pri cintoríne sa nachádza dom smútku.

II.9.7. Rekreačia a cestovný ruch

Okres Kysucké Nové Mesto je súčasťou regionálnej priestorovej a funkčnej štruktúry navrhovanej Žilinskej oblasti cestovného ruchu. Územie obce Kysucký Lieskovec je začlenené do rekreačného krajinného celku Kysucké Nové Mesto a okolie, je súčasťou prímestskej rekreačnej zóny.

Obec Kysucký Lieskovec z regionálneho hľadiska nemá v štruktúre rekreácie a cestovného ruchu v súčasnosti väčší význam. Územie katastra obce má potenciál pre rozvoj agroturistiky.

Na území katastra obce Kysucký Lieskovec je vzhľadom na danosti a polohu obce málo rozvinutá hospodárska základňa v prevádzkach a zariadeniach cestovného ruchu. Vo voľnom cestovnom ruchu v súčasnosti evidujeme len prevádzku penziónu Stefano.

II.9.8. Doprava a dopravné plochy*Automobilová doprava*

Hlavnú komunikačnú os cestnej dopravy v riešenom území predstavuje cesta I/11, ktorá je cestným ťahom medzinárodného významu – európsky ťah E75. Z nej sa na území katastra Kysucký Lieskovec odpoja cesta III/011062 do obce Kysucký Lieskovec a Lodno a cesta III/011061 do obce Ochodnica. V príprave je trasa diaľnice D3.

Komunikačnú kostru územia tvorí sieť obslužných komunikácií, ktoré umožňujú priamu obsluhu všetkých objektov. Na sieť obslužných komunikácií sa napájajú poľné alebo lesné cesty, ktoré ďalej umožňujú sprístupnenie extravilánu obce.

Železničná doprava

Cez kataster obce Kysucký Lieskovec prechádza trať č. 127 (Žilina – Čadca – PR), jedná sa o trať s medzinárodným významom.

Letecká doprava

Najbližšie letisko sa nachádza je letisko Žilina – Dolný Hričov, letisko je klasifikované ako regionálne verejné letisko aj pre medzinárodnú dopravu.

Cyklistická doprava

Katastrálnym územím obce Kysucký Lieskovec prechádza vyznačená cykloturistická trasa po ceste III/011061 na smery Ochodnica, Dunajov, Kysucké Nové Mesto, Žilina a po ceste III/011062 na smery Ochodnica, Kysucké Nové Mesto, Povina, Žilina.

II.9.9. Technická infraštruktúra

Zásobovanie vodou

Obyvatelia obce Kysucký Lieskovec sú zásobovaní vodou z vlastných vodovodov, ktoré si vybudovali svojpomocne a tiež z verejného vodovodu, ktorý je v správe Obecného úradu. Zdrojom vody pre vodovod v obci sú menšie pramene v okolí a studňa pri rieke Kysuca. V prípade vyšších odberov je zabezpečené prepojenie na skupinový vodovod Nová Bystrica – Čadca - Žilina, odkiaľ je voda privedená do vodojemu 100 m³. Zo studne pri rieke Kysuca sa odoberá voda v množstve cca 5,0 l.s⁻¹.

Výdatnosti jednotlivých zdrojov pitnej vody:

- prameň „Pod Jedľou“ 2,0 l.s⁻¹
- prameň „Pod Švabikovou hôrkou“ 3,0 l.s⁻¹
- prameň „Šamaje“ 0,3 l.s⁻¹
- studňa KS-1 pri Kysuci 5,0 l.s⁻¹
- 7 nových vrtov, s označením V1 – V7, ktoré budú prečerpávané do navrhovaného vodojemu s objemom 200 m³ pre II. tlakové pásmo verejného vodovodu
- vodárenské zdroje v okolí Paršovho potoka, s označením P1 – P5 a výdatnosťou 5,0 – 10,0 l.s⁻¹, ktoré budú zásobovať III. tlakové pásmo verejného vodovodu
- zo SKV „N.B. – ČA – ŽA“ sa odoberá 130 000 m³.r⁻¹

Vodojemy obsahu 100 m³ a obsahu 50 m³ sú určené pre centrálnu časť obce, vodojem obsahu 15 m³ zásobuje vodou časť obce Šamaje. Akumulácia vody spolu predstavuje 175 m³. Pre pokrytie dennej nerovnomernosti odberu vody pre obec je potrebné dobudovať vodojem o objeme 200 m³.

Sieť vodovodu v obci je vybudovaná z rúrok PVC o 110 a 90 mm, z rúr rPE o 5/4“ a o 6/4“. Prívodné potrubie zo SKV do vodojemu 100 m³ je z rúr liatinových DN 150 mm, krátke úseky v obci sú z rúr liatinových DN 80 mm.

Odkanalizovanie

V obci Kysucký Lieskovec je v súčasnosti čiastočne vybudovaná kanalizačná sieť, ktorá je riešená ako delená sústava. Odkanalizovaná je cca 1/3 obce Kysucký Lieskovec. V súčasnosti je realizovaná príprava na dobudovanie odkanalizovania obce.

Odpadové vody z dažďovej kanalizácie sú vyústené do vodného toku Lodnianska a kmeňový zberač DN 800 mm do toku Kysuca.

Splaškové odpadové vody sú odvádzané na Čistiareň odpadových vôd (dvojstupňová – mechanicko-biologická), ktorá je umiestnená v blízkosti vodného toku - po pravej strane rieky Kysuca. Vyčistené odpadové vody sú odvádzané do recipientu Kysuca.

Existujúca kanalizačná sieť je vybudovaná z rúr kanalizačných z materiálu PVC DN 300 až DN 800 mm. Splašková kanalizácia je max. profilu DN 400 mm. Kanalizačné potrubia sú v prevažnej miere umiestnené po verejných komunikáciách tak, aby bolo možné potenciálne objekty napojiť gravitačne.

Elektrická energia

Zásobovanie elektrickou energiou obce Kysucký Lieskovec sa uskutočňuje z uzla 110/22 kV Kysucké Nové Mesto po 22 kV vedení číslo 109. Riešeným územím medzi riekou Kysuca a obcou (západná časť) prechádza trasa 1 x 110 kV vedenia na smere Kysucké Nové Mesto – Čadca.

Územím prechádza kmeňové VN 22 kV vedenie č. 109 a 22 kV odbočka smerom na Lodno. Na kmeňové vedenie je napojených 6 transformačných trafostaníc, na VN odbočku 7 trafostaníc. Trafostanice sú v prevedení ako stožiarové, stĺpové a kioskové s celkovým inštalovaným výkonom 4 440 kVA. Odberatelia elektrickej energie v riešenom území sú zásobovaní z 13-tich trafostaníc, (z toho 5 TS sú na oceľovom stožiar, 6 TS na betónových stĺpoch a 2 TS sú v kioskovom prevedení. Sekundárna sieť je v podstate prevedená vzdušným rozvodom po betónových stĺpoch.

Plyn

Obec Kysucký Lieskovec je napojená na STL rozvod plynu, ktorý je vedený od regulačnej stanice VTL/STL v Povinej - Radoli, ktorá má kapacitu 21 000 m³. Z RS je prevedený vývod potrubím DN 250 na smer Kysucké Nové Mesto. Od obce Radola je vedený STL plynovod o profile DN 225 smerujúci do obci Povina, Kysucký Lieskovec, Lodno, Ochodnica, Dunajov a je prepojený na STL plynovodnou sieťou v Krásne nad Kysucou. Trasa plynovodu potrubím DN 225 je ukončená v centre obce Kysucký Lieskovec. Odtiaľto smerom na Lodno pokračuje plynovod s potrubím DN 90, druhý smer plynovodu na Ochodnicu a Dunajov je realizovaný potrubím DN 160.

Miestne STL rozvody plynu do 0,3 MPa sú vybudované potrubným materiálom z lineárneho polyetylénu (LPE rady SDR 11). Hlavný rozvod plynovodu smerom na Lodno je realizovaný potrubím D 90, ostatná miestna plynovodná sieť po obci je vybudovaná potrubím D 50, D 63.

Zásobovanie teplom

V obci Kysucký Lieskovec zásobovanie teplom sa v súčasnosti uskutočňuje decentralizovaným spôsobom prevažne na báze zemného plynu a tuhých palív. Existujúce väčšie zdroje tepla v objektoch vybavenosti a výrobných prevádzkach sú použiteľné len pre vlastnú potrebu objektov. Na území obce sa nenachádza väčší tepelný zdroj, ktorý by prevzal funkciu centrálného tepelného zdroja.

II.9.10. Odpady a nakladanie s nimi

Problematika odpadov riešeného územia je podrobne rozpracovaná v Programe odpadového hospodárstva obce Kysucký Lieskovec.

Komunálne odpady vznikajúce na území obce sa zhromažďujú v kuka nádobách a tiež vo veľkoobjemových kontajneroch. Zber a prepravu vykonáva zmluvná firma. Do súčasnosti sa odpady zneškodňovali skládkovaním na skládke odpadu v Kysuckom Lieskovci. Ukladanie odpadu končí v priestore vymedzenom pre 1. etapu, kde v súčasnosti prebieha uzatvorenie a rekultivácia. 2. etapa bude otvorená v priebehu roka 2011 a bude výhradne slúžiť pre obce Kysucký lieskovec a Lodno.

Celkové množstvo odpadov vyprodukované v obci v roku 2008 predstavovalo 564,2 ton, z toho sa 29,6 t zhodnotilo ako druhotná surovina, čo predstavuje asi 5,25 % z celkového množstva odpadov a zbytok 534,6 t sa uložilo na skládku. Je potrebné zvýšiť podiel vyseparovaného odpadu. Produkcia odpadov na jedného obyvateľa za rok 2008 predstavovala celkom asi 245 kg.

II.10. KULTÚRNE A HISTORICKÉ PAMIATKY A POZORUHODNOSTI, ARCHEOLOGICKÉ NÁLEZISKÁ

Kultúrne a historické pamiatky a pozoruhodnosti

Obec Kysucký Lieskovec má bohatú históriu. Prvá písomná zmienka o obci pochádza z roku 1438, kedy mala názov Leskowecz, patrila k budatínskemu hradnému panstvu.

Najstaršou zachovalou historickou pamiatkou sú zvony odliate v rokoch 1768 až 1770 umiestnené vo zvonici na miestnom cintoríne.

V dotknutom hodnotenom území sa nenachádzajú žiadne kultúrne a historické pamiatky a pozoruhodnosti.

Archeologické lokality

V k.ú. Kysucký Lieskovec je evidovaná archeologická lokalita (praveké sídlisko), umiestnená v plánovanej trase diaľnice D3 (podľa predbežného archeologického prieskumu).

II.11. PALEONTOLOGICKÉ NÁLEZISKÁ A VÝZNAMNÉ GEOLOGICKÉ LOKALITY

V riešenom území nie sú evidované žiadne paleontologické náleziská ani významné geologické lokality.

II.12. INÉ ZDROJE ZNEČISTENIA

Hlukové pomery

Zvýšená hluková záťaž okolo cesty I/11 a v okolí železničnej trate č. 127. Hlukovú záťaž rôznej nižšej intenzity spôsobuje tiež mobilná doprava na ostatných komunikáciách.

Vibrácie

Významný zdroj vibrácií ani vibrácie neboli v území identifikované.

Žiarenie

Na území Kysucký Lieskovec sa nenachádza žiaden zdroj významný z hľadiska žiarenia.

II.13. ZHODNOTENIE SÚČASNÝCH ENVIRONMENTÁLNYCH PROBLÉMOV

Za hlavné environmentálne problémy možno v rozsahu riešeného územia ÚPN obce Kysucký Lieskovec považovať:

Hluková záťaž

- cestná komunikácia I/11
- železničná trať č. 127

Emisie

- emisie z tranzitnej dopravy v okolí ciest I/11

Zápach

- zdrojom zápachu je prevádzka s intenzívnym chovom hydiny pre viac ako 40 000 ks hydiny umiestnená v poľnohospodárskom areáli firmy AGO spol. s r.o. umiestnená na severnom okraji intravilánu obce

Odpady

- produkcia odpadov obcou Kysucký Lieskovec – likvidácia sa prevádza v zmysle POH a VZN obce Kysucký Lieskovec v súlade s platnou legislatívou
- čierne skládky najmä pozdĺž vodných tokov

Odpadové vody

- produkcia splaškových vôd obcou Kysucký Lieskovec – splaškové vody produkované v lokalitách bez splaškovej kanalizácie sú zachytávané v septikoch alebo žumpách, ktoré často nie sú vodotesné a sú v mnohých prípadoch zle prevádzkované